

Udruga ISTARSKO- Ekomuzej iz Vodnjana
Narodni trg 8, 52215 Vodnjan

Godišnji izvještaj o radu Udruge ISTARSKO – Ekomuzej iz Vodnjana za 2025. godinu

ISTRIAN de Dignan – ECOMUSEUM
Kuća tradicija · Didaktička farma · ecoLAB
Vodnjan – Dignano

O UDRUZI ISTARSKO – EKOMUZEJ IZ VODNJANA

Udruga „ISTARSKO - EKOMUZEJ IZ VODNJANA“ (ISTRIAN - ECOMUSEUM DE DIGNAN) neprofitna je, nevladina organizacija osnovana u gradu Vodnjanu, u Istarskoj županiji. Glavni cilj organizacije je poboljšati kvalitetu života lokalne zajednice povećanjem i vrednovanjem njezinih resursa, njegovanjem suradnje, jedinstva i solidarnosti među članovima. Da bi se taj cilj postigao, udruga promiče istraživanje, brigu, očuvanje i promociju povijesne ruralne kulturne baštine i tradicija.

Valorizacijom proizvoda ljudskog rada udruga teži stvaranju prepoznatljivog kulturnog i turističkog identiteta Vodnjana kao prosperitetne destinacije, bogate lokalnim prirodnim proizvodima. Udruga valorizira istarski ruralni život i čuva kulturnu i prirodnu baštinu, uz uključivanje lokalne zajednice.

Udruga ISTARSKO – Ekomuzej iz Vodnjana ima tri uporišne točke: **Muzej lokalne zajednice – Kuću tradicija, Didaktičku farmu i Muzej lokalnih proizvoda – ecoLAB.**

U 2025. godini težište rada bilo je na konsolidaciji programa onoterapije za osobe s intelektualnim teškoćama, na nastavku STEM programa za djecu te na održavanju kontinuiteta muzejske i baštinske djelatnosti. Udruga broji **350 članova**, od kojih **300 s područja Grada Vodnjan - Dignano.**

UKUPNO OSTVARENA SREDSTVA U 2025. GODINI

203.569,25 EUR

Ostvarena institucionalna potpora

Institucionalna podrška Grada Vodnjan - Dignano za razvoj udruga koje se bave zaštitom i revitalizacijom materijalne i nematerijalne kulturne baštine.

Provedeni projekti

Provedeno 6 projekata financiranih iz proračunskih sredstava Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, Istarske županije i Grada Vodnjan - Dignano, u ukupnom iznosu odobrenih bespovratnih potpora od **40.355,05 EUR**.

Nastavljena je provedba **međunarodnog projekta GELATO n the Road**, financiranog iz programa Kreativna Europa Europske komisije, te **STEM programa za djecu**, financiranog sredstvima Središnjeg državnog ureda za demografiju i mlade.

Ljudski resursi

Zaposlenici udruge: šest zaposlenih osoba, svi na neodređeno vrijeme – koordinatorica farme, kuhar koordinator, pomoćni radnik na farmi, pomoćni kuhar, pomoćni konobar i projektna asistentica. Udruga zapošljava osobu s invaliditetom na neodređeno vrijeme te je primjer dobre prakse inkluzivnog zapošljavanja.

Volonteri udruge: u 2025. godini u radu udruge sudjelovalo je **9 volontera** koji su ostvarili **12.586 volonterskih sati**, prijavljenih nadležnom ministarstvu.

Suradnici: vanjski stručnjaci i stručne suradnice partnerskih ustanova sudjelovali su u provedbi i neovisnoj evaluaciji programa.

KUĆA TRADICIJA – HOUSE OF TRADITION

„Kuća tradicija“ čini stalni postav muzeja i uključuje prikaz svakodnevnog života ruralnog čovjeka te alate i druge predmete kojima su se naši stari koristili. Muzej se nalazi na vodnjanskom glavnom trgu, na prostoru od **468 m²** koji udruga koristi kao prostor Grada Vodnjan - Dignano. Uz zgradu muzeja uređen je i popločen susjedni Trg Statuta, gdje se organiziraju kulturna događanja i odakle kreću kulturno-umjetnički, gastronomski i ekološki itinereri udruge.

Tijekom 2025. godine Kuća tradicija nastavila je s redovitim radom i prihvatom domaćih i stranih posjetitelja te je bila središte programa „Drugo desetljeće vrednovanja vodnjanskih tradicija“. U zimskim mjesecima u Kući tradicija održane su i STEM radionice za djecu, budući da vremenski uvjeti u tom razdoblju ne dopuštaju rad na otvorenom na Didaktičkoj farmi.

Tijekom godine muzejski prostor nije bilo moguće koristiti u cijelosti jer krov zgrade ima više ozbiljnih propuštanja. Oštećenja ograničavaju korištenje dijela stalnog postava i izravno ugrožavaju sigurnost muzejske građe, a sanacija krova ostaje neriješeno pitanje koje udruga vlastitim sredstvima i volonterskim radom ne može u potpunosti financirati.

DIDAKTIČKA FARMA

„Didaktička farma“ je mjesto gdje nove generacije uče o vrijednostima dobre hrane od sjemena pa do tanjura, a poljoprivrednici uče o inovativnim i alternativnim poljoprivrednim tehnikama, očuvanju okoliša i vrednovanju proizvodnje zdravih prehrambenih proizvoda od lokalnih sorti, poštujući tradicijske vrijednosti.

Poljoprivredno gospodarstvo udruge obrađuje površinu od **3,18 ha**, čiji se veći dio nalazi uz Osnovnu školu Vodnjan, a uključuje drvene štale s ogradenim pašnjakom, povrtnjak, vrt, botanički vrt aromatičnog i samoniklog bilja, maslinik, vinograd i oranice. Na farmi žive terapijski magarci Pinocchio i Mora te ostale domaće životinje.

Tijekom 2025. godine na farmi se nastavila **izgradnja geodetske kupole**, započeta u prosincu 2024. godine. Kupolom se dobiva zatvoren i zaštićen prostor za edukativne programe, radionice i rad s korisnicima tijekom cijele godine, neovisno o vremenskim uvjetima. Radovi se izvode vlastitim sredstvima i volonterskim radom, a dovršetak je planiran u prvoj polovici 2026. godine.

ONOTERAPIJA – TERAPIJA POTPOMOGNUTA MAGARCIMA

Program onoterapije za osobe s intelektualnim teškoćama provodio se kontinuirano tijekom 2025. godine na Didaktičkoj farmi, uglavnom jednom tjedno. Sesije vodi magistra etologije sa specijalizacijom za dobrobit životinja, uz asistenciju zaposlenika udruge. Svaka je sesija dokumentirana i vrednovana po više od 12 pokazatelja, čime je program postao **jedini sustavno dokumentiran i neovisno vrednovan program onoterapije u Republici Hrvatskoj**.

Ostvareni rezultati

- **58 korisnika** uključeno u program i **37 provedenih sesija**.
- **86 % sesija** odvija se u slobodnom kretanju, bez prisile, što je rijetko moguće u programima terapije potpomognute životinjama.
- Program su neovisno vrednovala **dvije ustanove**.

Neovisne evaluacije partnerskih ustanova

Dnevni centar za radnu terapiju i rehabilitaciju, Pula – evaluacija provedena za 40 korisnika po 18 dimenzija. Zabilježeno je poboljšanje raspoloženja kod 90 % korisnika, razvoj empatije kod 88 %, veća motivacija kod 85 % te smanjenje napetosti kod 75 % korisnika. U zaključku evaluacije navodi se da se program pokazao izuzetno korisnim u promicanju komunikacije, smirenosti i osjećaja uspjeha te da se preporučuje njegov nastavak.

Centar za rehabilitaciju Pula – organizirano stanovanje – izvješće od 22. prosinca 2025. za 18 korisnika, od kojih 8 s područja Grada Vodnjan - Dignano. Boravak na farmi pozitivno je utjecao na razvoj emocionalne stabilnosti i osjećaja sigurnosti, jačanje samopouzdanja i autonomije, poticanje empatije, strpljenja i odgovornosti te na smanjenje napetosti i anksioznosti. Posebno je značajno da neki korisnici nikada prije nisu imali izravan kontakt s domaćim životinjama, a danas im se spontano približavaju.

Ograničenje programa

Program je i dalje ograničen na razdoblje lijepog vremena. Od studenoga do travnja sesije se prekidaju jer farma nema zaštićen i prohodan prostor za rad zimi, zbog čega program radi osam umjesto dvanaest mjeseci godišnje. Uklanjanje te prepreke utvrđeno je kao prioritet za 2026. godinu. Prvi korak u tom smjeru je geodetska kupola, čija je izgradnja u tijeku i koja će osigurati zatvoren prostor za edukativne programe; za sam terapijski rad s korisnicima potrebno je još urediti prohodne i pristupačne puteljke te obnoviti štale i ogradu.

PROJEKTI I PROGRAMI PROVEDENI U 2025. GODINI

Drugo desetljeće vrednovanja vodnjanskih tradicija (Grad Vodnjan - Dignano)

Godišnji program udruge koji predstavlja niz događanja tijekom dvanaest mjeseci, s edukativnom, kulturnom i turističkom namjenom, namijenjen prije svega lokalnom stanovništvu, djeci i starijim naraštajima, s ciljem očuvanja kulturne baštine i običaja te unaprjeđenja turističke ponude Grada.

Didaktička farma: INTERNATURAL centar lokalne održivosti u ruralnom kontekstu (Istarska županija i Grad Vodnjan - Dignano)

Program razvoja Didaktičke farme kao centra lokalne održivosti, koji povezuje odgoj, obrazovanje, terapiju i očuvanje kulturne baštine na jednom mjestu.

Onoterapija i njega životinja – radionice za djecu (Grad Vodnjan - Dignano)

Radionice za djecu o njezi životinja i o onoterapiji, provedene na Didaktičkoj farmi.

Podrška institucionalnom i organizacijskom razvoju udruga koje se bave zaštitom i revitalizacijom materijalne i nematerijalne kulturne baštine (Grad Vodnjan - Dignano)

Institucionalna potpora usmjerena na jačanje organizacijskih kapaciteta udruge i održivost njezinih programa.

GELATO n the Road (Ministarstvo kulture i medija RH / Kreativna Europa)

Nastavak provedbe međunarodnog projekta koji povezuje dvanaest europskih zemalja i kojim je stvorena prva europska Cesta sladoleda, uz sudjelovanje udruge kao partnera.

STEM radionice za djecu (Središnji državni ured za demografiju i mlade)

Tijekom 2025. godine nastavljen je program STEM radionica za djecu predškolske i školske dobi, pokrenut u rujnu 2024. godine. Kroz radionice djeca uče o proizvodnji hrane od sjemena do tanjura, o održivom gospodarenju vodom i tlom te o primjeni tehnologije u poljoprivredi. Rade s robotskim sustavom FarmBot, hidroponskim tornjem, meteorološkom stanicom te senzorima tla i vode, sama prate izmjerene podatke i na temelju njih donose zaključke o uvjetima uzgoja.

Radionice se provode u malim skupinama, u suradnji s vodnjanskim vrtićima i Osnovnom školom Vodnjan. Ljetni dio programa odvija se na Didaktičkoj farmi, a zimski u Kući tradicija.

ecoLAB – Muzej lokalnih proizvoda

U ecoLAB-u se tijekom sezone prerađuju vlastiti poljoprivredni proizvodi i organiziraju degustacije inovativnih jela s lokalnim proizvodima. U 2025. godini u ecoLAB-u su održane **radionice**

pripreme sladoleda te **prezentacije tradicijske i međunarodne kuhinje**, kojima se povezuje lokalna gastronomska baština s iskustvima partnera iz europskih zemalja.

Time se povećava vidljivost destinacije i lokalnih proizvoda, stvara prostor za međukulturnu razmjenu te doprinosi financijskoj održivosti udruge.

Međunarodna suradnja

Udruga je nastavila sudjelovanje u međunarodnim mrežama, među kojima Slow Food, te ugošćivanje međunarodnih volontera u suradnji s Udrugom Informo kroz program Europskih snaga solidarnosti.

FINANCIJSKI PREGLED ZA 2025. GODINU

Financijska izvješća za 2025. godinu predana su nadležnim tijelima sukladno Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te su dostupna u Registru neprofitnih organizacija.

Prihodi

Izvor	Iznos (EUR)
Prihodi iz državnog proračuna	33.079,53
Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	31.855,05
Inozemne vlade i međunarodne organizacije	62.531,75
Trgovačka društva i ostale pravne osobe	31.923,59
Građani i kućanstva	3.400,00
Vlastiti prihodi iz redovne djelatnosti	40.736,02
Ostali prihodi	43,31
Ukupno ostvareni prihodi	203.569,25

Rezultat poslovanja

Stavka	Iznos (EUR)
Ukupno ostvareni prihodi	203.569,25
Ukupno ostvareni rashodi	235.161,76
Manjak prihoda	31.592,51

Manjak prihoda u 2025. godini posljedica je ulaganja u prostor i opremu te predfinanciranja projektnih aktivnosti čiji su prihodi priznati u sljedećem razdoblju. Udio vlastitih prihoda u ukupnim prihodima iznosi **20,01 %**.

Rashodi za zaposlene

Stavka	Iznos (EUR)
Ukupno isplaćeno za plaće – bruto	105.572,80
Ukupno isplaćeno za plaće – neto	91.577,25

Naknade drugog dohotka (ugovor o djelu i sl.)	0,00
---	------

Odobrene bespovratne potpore u 2025. godini

Projekt / program	Davatelj	Iznos
Didaktička farma: INTERNATURAL centar lokalne održivosti u ruralnom kontekstu	Istarska županija	3.000,00
Sufinanciranje GELATO n the Road	Ministarstvo kulture i medija RH	6.000,00
Onoterapija i njega životinja – radionice za djecu	Grad Vodnjan - Dignano	1.400,00
Didaktička farma: INTERNATURAL centar lokalne održivosti u ruralnom kontekstu	Grad Vodnjan - Dignano	12.455,05
Podrška institucionalnom i organizacijskom razvoju udruga	Grad Vodnjan - Dignano	7.500,00
Drugo desetljeće vrednovanja vodnjanskih tradicija	Grad Vodnjan - Dignano	10.000,00
Ukupno – 6 potpora		40.355,05

Prostor

Prostor	Status	Trošak
Kuća tradicija – 468 m ²	prostor Grada Vodnjan - Dignano	633,09 EUR / godišnje
Didaktička farma – 3,18 ha	iznajmljeni prostor	30,00 EUR / mjesečno

ZAKLJUČAK I PRIORITETI ZA 2026. GODINU

Tijekom 2025. godine udruga je konsolidirala program onoterapije kao jedini sustavno dokumentiran i neovisno vrednovan program terapije potpomognute magarcima u Republici Hrvatskoj, nastavila STEM i edukativne programe za djecu te održala kontinuitet muzejske i baštinske djelatnosti u Kući tradicija, uz stabilnu zaposlenost šest osoba i 12.586 volonterskih sati.

Kao prioriteti za 2026. godinu utvrđeni su:

- dovršetak geodetske kupole na Didaktičkoj farmi te uređenje puteljaka i obnova štala i ograde, radi osiguravanja uvjeta za cjelogodišnji rad programa onoterapije i edukativnih programa;
- rješavanje sanacije krova Kuće tradicija, radi zaštite muzejske građe i pune upotrebe stalnog postava;
- povećanje udjela vlastitih i privatnih prihoda radi smanjenja ovisnosti o pojedinačnim izvorima financiranja;
- bilježenje i trajno predstavljanje nematerijalne baštine Vodnjanštine, prije svega uloge istarskog magarca;
- nastavak suradnje s ustanovama socijalne skrbi i rehabilitacije te s odgojno-obrazovnim ustanovama na području Grada.

USVOJENO NA SKUPŠTINI UDRUGE

31.12.2025.

U VODNJanu - DIGNANO

Predsjednik udruge

